

Сучасна система освіти у Франції

ВИКОНАЛА:
Сафронова
Анна

Історія французької освіти

- Система освіти Франції об'єктивно відіграє роль своєрідної лабораторії, дослідного поля, де проходять перевірку життєсучасні тенденції розвитку освіти. В освітніх проблемах цієї країни знаходять відображення важливі педагогічні процеси, що виходять за межі національних кордонів і становлять інтерес для вітчизняних педагогів. Після Великої Французької революції 1789 р. в країні був започаткований принцип «освіта для всіх і кожного без обмежень, незважаючи на соціальний статус і прибуток». Але треба було дочекатися ще часів III Республіки, щоб закон Жуля Фері (1881 – 1882) ввів цей принцип у реальне життя, і освіта була суспільно доступною. Педагогам відводилася роль “чорних гусарів” Республіки, які повинні перемогти байдужість і працювати на користь демократії і розвитку.
- Три великих принципи Жуля Фері й досі залишаються в силі:
- 1. Публічна освіта є обов'язковою, починаючи з 6 років до (з 1959 р.) 13 років. Якщо батьки стоять на заваді до навчання своєї дитини, то на них буде накладено штраф або їм відмовлять у батьківських правах.
- 2. Публічна освіта є безкоштовною. Уряд також забезпечує учнів підручниками. Батьки витрачають гроші тільки на шкільні речі, обіди і групу подовженого дня. Публічна освіта має нейтральний або світський статус по відношенню до політики та релігії. Але за батьками залишається право вирішувати, куди відправляти дітей – до приватних шкіл чи релігійних.

Ритм і цикл навчання

- Освітня система у Франції має наступну структуру:
- · дошкільна освіта (до 6 років)
- · початкова освіта (6 - 11 років)
- · середня освіта (11 - 18 років), що закінчується іспитом на ступінь бакалавра
- · вища освіта.
- Навчальний рік починається 10 вересня і триває до середини червня. Він поділяється на три триместри: перший – від вересня до Різдва, потім до Великодня у квітні, і до червня. Триместри мають короткі канікули по 10 днів і великі на 2,5 місяців.
- Класна нарада збирається раз на триместр і в присутності батьків, учнівських делегатів розглядається успішність кожного учня, щоб зорієнтувати його подальше навчання і виховання у найоптимальнішому руслі. Грамоти та інші заохочення практикуються лише в кількох школах і дуже рідко. У 1990/91 навчальному році загальна кількість учнів становила майже 12 мільйонів.
- Цикл навчання. У процесі історичного розвитку система освіти у Франції зазнала кількох реформ, проте основна структура залишилася без змін. Весь навчальний цикл поділяється на чотири великі етапи: дошкільна освіта або “материнська школа,” початкова або фундаментальна школа, вторинна або середня школа і вища освіта

Огляд сучасної французької системи освіти

- Сучасна система французької освіти складалася протягом останніх двох сторіч та вважається однією із самих передових у світі. Основні її особливості - перевага державних навчальних закладів і безкоштовність навчання для всіх, включаючи іноземців (правда, університети стягують зі студентів номінальну плату). Ще одна особливість - це практично однакова якість навчання як у столиці, так і у провінції.
- За останніми даними, число школярів і студентів у Франції перевищило 15 млн. осіб і склало чверть населення країни. У країні близько 7 тис. коледжів, 2600 ліцеїв. На потреби освіти щорічно витрачається 21% державного бюджету. Система освіти - найбільший роботодавець Франції: у ній зайнято більше половини державних службовців

- Французька освітня система має яскраво виражену національну специфіку. У цій країні своя система дипломів та вчених ступенів, особливий розподіл на цикли. І особливе відношення до дипломів державних навчальних закладів: вони, як правило, цінуються набагато вище, ніж дипломи приватних шкіл та університетів.
- Зараз Франція посідає третє місце у світі з прийому учнів-іноземців. Навчання кожного такого студента обходиться скарбниці в 35 тис. франків на рік, іноземних студентів зараховують у державні навчальні заклади на тих же умовах, що й власних.
- Система сучасної освіти Франції вважається однією з найбільш привабливих для багатьох країн у силу своєї ефективності, що доведена багатьма роками її існування. Ця система багатоступенева та складна. Давайте проаналізуємо основні ступені французької системи освіти на сучасному етапі розвитку країни
- Майже ідеальна реалізація принципів прав особи та рівного доступу до всіх стадій освіти, зокрема шляхом безконкурсного доступу до університетів і безоплатного навчання в них. Одним із наслідків цього є те, що Франція - один зі світових лідерів за кількістю студентів-іноземців.
- Цивілізоване регулювання та державна підтримка діяльності приватних закладів освіти як засобу здешевлення навчання й розширення свободи вибору для молоді.

Етапи навчання

1.1 Дошкільна освіта

- розрахована на дітей віком від 2 до 6 років.

- “Материнські школи” розглядаються не тільки в плані загального розвитку і виховання дітей, але й важливий суспільний інститут підготовки їх до обов’язкового навчання. На “материнську школу” покладені завдання фізичного, естетичного, морального та інтелектуального розвитку дітей.

“Материнська школа” часто вважається великим досягненням навчально-виховної системи Франції. Діти в неї поділені на три секції: у першій – віком від 2 до 4 років і їхнє навчання обмежується іграми; у другій діти 4 – 5 років, які навчаються вмінню “соціального спілкування” шляхом мови і жестів. Основну секцію становлять шестирічні хлопчики і дівчатка. Їх до навчання, вчать читати, писати і рахувати, вони ходять до “школи” 5 разів на тиждень і там перебувають 6 годин на день.

1.2 Середня освіта

- Як і в більшості інших європейських країн у Франції існує обов'язкова середня освіта, а саме навчання в школі з 6 до 16 років є обов'язковим. Система середньої освіти у Франції містить три рівні. По-перше, початкова школа, навчання в якій триває п'ять років; по-друге, коледж, навчання в якому триває чотири роки; по-третє, ліцей, навчання в якому триває три роки. Обов'язковим є навчання в початковій школі та коледжі, рівень ліцею не є обов'язковим.

- Початкова школа покликана забезпечити базову підготовку учнів, основна увага на цьому рівні надається загальному розвитку учня, письму, читанню та математиці.

Коледж є другим етапом середньої освіти у Франції, діти переходять у коледж після закінчення початкової школи у віці близько 11 років.

Навчання в коледжі має кілька рівнів.

Ліцей є третім (необов'язковим) рівнем системи середньої освіти у Франції. Існує кілька видів ліцеїв: загальноосвітній, технологічний, професійний. У загальноосвітньому і технологічному ліцеї навчання триває 3 роки, навчання в професійному ліцеї триває 2 роки.

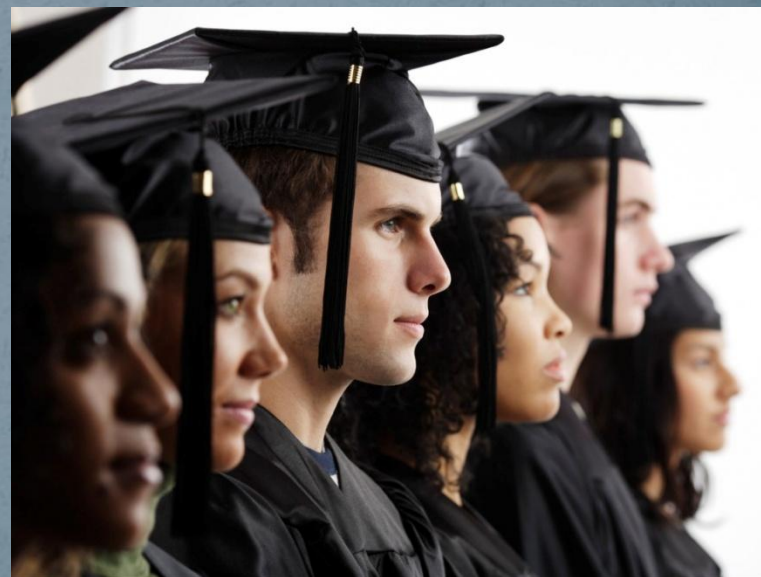
- Закінчення загальноосвітнього та технологічного ліцею відкриває шлях до вищої освіти, закінчення професійного ліцею відкриває шлях у професію, проте не дозволяє продовжити навчання в університеті. Випускник загальноосвітнього ліцею отримує диплом загального бакалаврату, який може розглядатися як попередній або перший щабель вищої освіти у Франції.
- У французьких учнів навчальні тижні дуже навантажені: 25 годин у початковій і до 35- в середній. Але в них майже 175 днів канікул

1.3 Вища освіта

- Нині у Франції існує 74 університети й університетські центри, які об'єднують майже 800 навчально-дослідницьких відділень і відділень з підготовки і досліджень належать, до яких належать функціональні об'єднання: інститути (для навчання з одного предмета) і вищі школи (для багатопредметної професійної підготовки) та лабораторії (для проведення досліджень). Деякі університети мають власні видавництва для публікації актуальних наукових праць.

Університети дають студентам багатий вибір довгострокових і короткострокових програм навчання, наприкінці якого видаються державні або університетські дипломи. Деякі університетські дипломи можуть мати велику цінність, зокрема, новий диплом магістра, що видається після трирічного навчання, яке починається після першого університетського циклу. Мета магістру – заохотити підготовку спеціалістів з деяких університетських програм, особливо для виробничої сфери або фахівців високого класу з основних дисциплін.

Висновок

- Чи є система освіти Франції ефективною? З погляду французів, вона все ще занадто теоретична, а технічна освіта, довгий час залишалася в забутті, погано розвинута. Умови навчання також мають свої недоліки: перевантажені класи, нестача викладацького складу і матеріалів для навчання, наявності учнів з різним рівнем підготовки в одному класі, занадто швидка зміна програм і методів навчання, деградація іміджу і ролі викладача в суспільстві. Складно порівнювати Францію з Україною, але освітні проблеми в нас багато в чому загальні.
- Існує також класова (соціальна) нерівність. Поміркуєте самі: ті, що здали іспит бакалавра стало в десять разів більше, ніж у 1950 році, їхня частина в суспільстві збільшилася з 4,4% у 1946 році до 27,9% у 1984, але соціальні групи нерівномірно представлені серед бакалаврів: 56,8% серед них це діти з родин з високим рівнем доходів (особи вільних професій, керівники підприємств, співробітники апарату керування підприємств), у той час як ця соціальна категорія складає лише 7,7% активного населення.
- Так що проблеми існують і у Франції, з тією тільки різницею, що уряд цієї країни намагається реформувати систему освіти (зі змінним успіхом) і збільшити дотації на її розвиток. Незважаючи на всі наявні складності, ця система освіти вважається однією з кращих у Європі.